

MÖJ personvagn blir postvagn

Mellersta Östergötlands Järnvägars vagn litt. D med nummer 1012, f.d. litt. B, klar för leverans omkring 1 september 1936. Fotografi från Östergötlands Järnvägsmuseum, ASJ arkivet.

Den 30 april 1936 meddelar Postdirektionen i Östra distriktet till Aktiebolaget Svenska Järnvägsverkstäderna i Linköping att man antar det anbud som ASJ lämnat på att bygga om personvagnen MÖJ litt. B nr: 1012 till postvagn för en summa av 10 875 kr.

Vagnen MÖJ 1012 var en av de fyra vagnar som Fole i Visby byggde 1907, inför öppnandet av linjen Linköping – Ringstorp. Övriga vagnar var 3.e klassvagnarna med nummer 1009 – 1011.

När vagnen togs in i ASJ:s verkstäder på våren 1936 revs all 2:klass inredning ur tillsammans med värme- och belysningsinstallationen. Mellanväggen togs ner och en av gaveldörrarna

flyttades. Helt nya bredare gaveldörrar, utan glas tillverkades. Alla lås ändrades så att postnyckel kunde användas samt s.k. kasthake monterades på insidan. Hål för brevinkast togs upp i båda långsidorna, placerade på så sätt att öppningarna mynnade i speciella skåp inne i vagnen som breven hamnade i. Vagnen målades både in- och utvändigt samt delvis ny märkning av emaljrat gjutjärn anbringades på båda sidorna.

I den nya postkupén lades 3 mm brun linoleum på golvet. En komplett postinredning med brev-, värde- och korsbandsfack med expeditjonsbord klätt med zinkplåt samt säckställ, brevlådor i form av små skåp, stämpelbord och

garderob installerades i kupén. Brevlådorna var försedda med från insidan låsbara luckor samt regnskydd med hållare för stängningsskylt.

Väggar och tak kläddes med masonit utom där postfacken var belägna eftersom postfacken redan hade en fast monterat bakstycke. Alla hyllor över 1,5 m över golvet fick botten av glas. Ett tvättfat av porslin med bottenventil och avlopp samt vattenkanna och ställ för karaffin med två dricksglas monterades. Samtliga fönster som var öppningsbara förseddes med regler så att de kunde låsas i stängt läge och ett av de två nödbromsrören togs bort.

I toaletten som fanns i den ursprungliga vagnen togs spegeln

bort och kasetten fick ett nytt lock av teak. Golvet rengjordes och fernissades. En lite speciell sak med toaletten var att den hade sin dörr från utsidan, d.v.s. från plattformen.

För belysning installerades s.k. Dalémbelysning med tio ljuspunkter samt nödvändiga apparater som gasbehållare och regulator i vagnens underrede. Värmeledning med panna i underredet och fyra radiatorer installerades av firma Nordiska Värme & Ventilations AB, Göteborg. Allt detta till det facila priset av

10 875 kr. Enligt anbudet så skulle verkstaden ha 2,5 månader på sig att göra i ordning vagnen. Enligt märkningen på vagnen så levererades den till MÖJ omkring 1 september 1936.

Vagnen övertogs av SJ år 1950 och fick då littera Dp med nummer 444. Året efter ändrades litteran till D15p. Under ytterligare sju år kom vagnen att rulla på smalspåret i Östergötland innan den 1958 avställdes. Någon gång under denna tiden så byggs vagnen

om av SJ. Bl.a. Togs ett fönster på pannsidan bort och man klädde om vagnen med nya plåtar. Av någon anledning kom vagnen att stå uppställd ända till 1969 innan den skrotades i Linköping. Är det någon av läsarna som vet varför vagnen klarade sig så länge utan att bli skrotad?

Bilder och underlag till texten kommer från ASJ-arkivet hos Östergötlands Järnvägsmuseum, Linköping

Bengt-Åke Rudström

Postvagn SJ litt. D15p nr 444 uppställd i väntan på skrotning.
Fotografi från Östergötlands Järnvägsmuseum.